

Gecombineerd bieden is 'first-best'

Auteur(s):

Schram, A.J.H.C.

Olson, M.A.

*De auteurs zijn verbonden aan CREED, Universiteit Amsterdam.***Verschenen in:**

ESB, 83e jaargang, nr. 4147, pagina 289, 10 april 1998

Rubriek:

Reactie

Trefwoord(en):

veilingen, telecom

Dit artikel is een reactie op E.E.C. van Damme, [Veilen in de praktijk: mobiele telefonie-frequenties](#), ESB, 10 april 1998, blz. 284-288.

Volgens Van Damme was de Nederlandse veiling van DCS-1800 frequenties voor mobiele telefonie niet transparant genoeg, te langdurig en inefficiënt.

Het prijsverschil tussen de (kleine) kavels 1-16 en de (grote) kavels A en B wijst inderdaad op een inefficiënte toewijzing van de kleine kavels, en bovendien is er waarschijnlijk te weinig voor betaald. Uit de analyse kan overigens niet worden afgeleid hoe groot deze inefficiëntie is. Het probleem bij kavels 1-16 is de meerwaarde van het verkrijgen van combinaties. Als combinaties van goederen meer waard zijn dan de som van de afzonderlijke eenheden, spreekt men van synergie. Een combinatorische veiling is dan de aangewezen methode. Bieders kunnen een conditioneel bod plaatsen, bijvoorbeeld, een bod van 10 op 1 en 2 afzonderlijk maar 50 op de combinatie van 1 en 2¹. Van Damme draagt niet deze 'first best'-oplossing aan, maar een tweeledige naastbeste oplossing: toestaan dat een bod wordt teruggetrokken en de identiteit van de hoogste bieders bekendmaken. Bij deze oplossing hebben wij onze twijfels.

De mogelijkheid om een bod terug te trekken zou het probleem van de synergie inderdaad kunnen verzachten, als een combinatie van kavels niet haalbaar blijkt. Het kan de efficiëntie echter echter evengoed verlagen. Bieders kunnen namelijk ook om strategische redenen een bod intrekken². Bij sommige van de frequentieveilingen in de VS was dit terugtrekken na iedere ronde mogelijk, maar moest dan wel een boete betaald worden. In totaal bedragen de boetes inmiddels meer dan 100 mln dollar. Mede door deze boetes bestaat er grote ontevredenheid over deze regel.

Als naast een dergelijke intrekregel ook de identiteiten van de hoogste bieders bekend zijn, weet je of de kavels die je in combinatie wilt hebben in een gegeven ronde in handen zijn van dezelfde concurrent. Dit laat de intrekregel echter niet beter verlopen en biedt op zichzelf ook geen soelaas. Als het hoogste bod op ieder van deze kavels door één concurrent geplaatst is, weet je als bidder nog niet wat er zal gebeuren als je deze op alle kavels overtreft. De concurrent zou jouw bod vervolgens op een paar kavels kunnen overtreffen of een derde bidder kan gaan bieden. Je kunt blijven zitten met maar een deel van het pakket dat je wilt. Je kunt de meerwaarde van de synergie daarom niet zonder risico in je bod tot uitdrukking brengen. Er zijn daarbij grote risico's verbonden aan het bekendmaken van de hoogste bieders. Dit kan leiden tot lagere efficiëntie en vergroot de kans op samenspanning³ en op het 'pesten' en 'straffen' van concurrenten⁴. Belangrijk bij samenspanning is overigens niet zozeer dat bieders afspraken maken, het gaat erom of de ander kan zien of men de gemaakte afspraken ook nakomt. Het siert Van Damme dat hij erop vertrouwt dat in bed gedane beloftes altijd worden nagekomen, maar dit is een beetje naïef.

Van Damme's dubbele second-best-oplossing betekent waarschijnlijk een verslechtering van de huidige situatie. De problemen met synergie kunnen veel beter vermeden worden in een combinatorische veiling, en dat wordt nu ook op grote schaal erkend. Milgrom concludeert dat het waarschijnlijk onmogelijk is efficiëntie te bereiken als alleen op afzonderlijke kavels kan worden geboden. Ook de Amerikaanse organisator van de veilingen heeft, ontevreden met de resultaten tot nu toe, besloten een overstap naar een combinatorische veiling te proberen⁵. Men wil dus afstappen van de regels die Van Damme in Nederland wil introduceren.

Naast de inefficiëntie is een bezwaar van Van Damme, dat de veiling te lang zou hebben geduurd. De Amerikaanse activiteitsregel zou hiervoor soelaas bieden. Deze regel houdt in dat men moet blijven bieden, ook als men ergens een hoogste bod heeft. Dit zou bijvoorbeeld hebben betekend dat Federa met een hoogste bod op A moest blijven bieden op 1-16 om daarop terug te kunnen vallen als een ander het bod op A zou overtreffen. Dit gaat ten koste van de efficiëntie. Bovendien is het onduidelijk of deze veiling wel echt zo traag was. Vergeleken met de VS in ieder geval niet. Daar duren de meeste veilingen enkele maanden en kan het aantal kavels tot meer dan 2000 oplopen. Snelheidsbevorderende maatregelen zijn in de VS dan ook veel noodzakelijker dan hier, ook als ze ten koste gaan van de efficiëntie.

Toen CREED advies uitbracht was er sprake van één kavel en waren de beschreven problemen dus niet aan de orde. Wel is geadviseerd dat een combinatorische veiling de voorkeur zou verdienen indien het aantal kavels zou toenemen. Nu was er waarschijnlijk enige inefficiëntie bij kavels 1-16. De first best-oplossing zou deze hebben voorkomen. We moeten echter niet overdrijven. Waarschijnlijk zouden alternatieve methoden zoals een 'schoonheidswedstrijd' het nog veel slechter hebben gedaan. In vergelijking met het verleden

zijn we een enorme stap vooruitgegaan. En voor de geconstateerde problemen bestaan betere oplossingen dan de Amerikaanse, waar men in de VS juist van wil afstappen.

Zie ook:

E.E.C. van Damme, [Combinatorisch veilen niet eenvoudig](#), *ESB*, 29 mei 1998, blz. 436-437

1 Zie M. Bykowski, M.A. Olson en A.J.H.C. Schram, Veiling van etherfrequenties, *ESB*, 1 maart 1995, blz. 201-205.

2 M. Bykowski, R. Cull en J.O.Ledyard, *Mutually destructive bidding: the FCC auction design problem*, *California Institute of Technology*, working paper SSWP 916, januari 1995.

3 M. Robinson Collusion and the choice of auction, *Rand Journal of Economics* 141, 1995.

4 De Amerikaanse veilingexpert Paul Milgrom geeft in zijn nieuwe boek *Auction theory for privatization* (binnenkort bij Cambridge University Press) voorbeelden hiervan.

5 FCC s-9854013, 5 maart 1998.